

Aan de heer H. van der Linden,
Manager/Hoofdredacteur journalistiek & documentaires Evangelische Omroep
Postbus 21000
1202 BA Hilversum

Ede, 24 augustus 2025

Betreft: Mailwisseling EO documentaire serie 'het Complot' van 22 augustus jl.

Geachte heer Van der Linden,

Dank voor uw bereidheid om met ons in gesprek te gaan. Uw brief en het telefoongesprek met onze directeur worden gewaardeerd en bieden hopelijk een opening om serieus te praten over georganiseerd gewelddadig (al dan niet ritueel) seksueel misbruik van kinderen en de moeite die het slachtoffers kost om aandacht hiervoor te vragen, de politie echt onderzoek te laten doen en niet te worden weggezet als fantasten. Ik gebruik met opzet niet het woord complotdenkers omdat het gebruik hiervan deze uiterst kwalijke en destructieve vorm van criminaliteit in een volledig verkeerd licht zou stellen.

Zeer recent is een intern document van de politie naar buiten gekomen waarbij handvatten worden gegeven om te kunnen onderkennen waar complot denken over kan gaan in radicalisering en extremisme. Aan dit document werd aandacht gegeven in de landelijke pers (onder meer de NRC en de Telegraaf) nadat Pieter Omtzigt aan de bel had getrokken. In dit document stonden immers ook thema's als 'toeslagschandaal' en 'satanisch ritueel kindermisbruik' als aanwijzing voor complotdenken en mogelijke radicalisering. De Eenheid Landelijke Opsporing en Interventies haastte zich te zeggen dat *"het opnemen van de thema's niet wil zeggen dat de politie deze gebeurtenissen zelf ontkent of afdoet als complot"*. Zoals ook duidelijk moet zijn geworden uit mijn brief van 13 augustus jl. is er meer dan voldoende bewijs, nationaal en internationaal, dat het thema georganiseerd (dat betekent dus in een gesloten gemeenschap, sekte of netwerk), gewelddadig (al dan niet met rituele kenmerken) seksueel misbruik van kinderen bestaat en dus geen complot is.

Het is daarnaast een gegeven dat zogenaamde complotdenkers zich soms een bepaald thema eigen maken (zie hiervoor bijvoorbeeld Van Prooijen, J. W. (2020). An Existential Threat Model of Conspiracy Theories. *European Psychologist*, 25(1), 16-25). Dat betekent niet, net zoals bij de slachtoffers van de toeslagenaffaire (waar ook u niet van zult zeggen dat dit een verzinsel is), dat het thema op zichzelf niet een reëel gevaar betreft.

Zo komt in de vierde aflevering van uw documentaire mw. Van Muiswinkel in beeld, samen met een aantal notoire complotdenkers. Huig Plug, ook in beeld, had gehoord van de

MISBRUIKT!

onmogelijke strijd die mw. Van Muiswinkel voerde om het ernstige, georganiseerde, gewelddadige seksueel misbruik van haar dochter onderzocht te krijgen. Het radioprogramma Argos had zeer gedocumenteerd aandacht aan deze zaak geschonken. Om onduidelijke reden zijn de betreffende uitzendingen na jaren verwijderd. Plug heeft contact met haar gezocht en zich haar zaak min of meer toegeëigend. Het beeld dat u toont klopt. Echter mw. Van Muiswinkel is weliswaar door de rechtbank voor smaad veroordeeld maar van laster vrijgesproken¹. Dat is een essentieel verschil en schept een reële afstand tussen haar handelen en dat van complotdenkers. Korte tijd heeft zij gehoopt dat een alliantie met Plug haar het onderzoek zou kunnen brengen waar zij al jaren voor vocht; te laat heeft zij ingezien dat dit niet het geval was. De zaak loopt echter nog in hoger beroep, dus de veroordeling is niet onherroepelijk. Ook is een klacht ingediend tegen Nederland bij het VN Vrouwen Comité (CEDAW) wegens schending van een aantal artikelen van het verdrag, voornamelijk omdat de zaak nooit serieus is onderzocht. Zonder enige nuancering geeft u daarmee dus een onjuist en suggestief beeld van een zaak, die reëel en zeer ernstig is en allerm minst afgedaan. Ook hebt u nagelaten mw. Van Muiswinkel in de gelegenheid te stellen die nuancering aan te brengen. Van wederhoor is derhalve geen sprake.

Zou de EO een dergelijk programma maken over de toeslagenaffaire? Nee, nu niet meer, maar tien jaar geleden zou dat zomaar gekund hebben. De relatie tussen georganiseerd sadistisch, ritueel, seksueel kindermisbruik en complotdenkers is er, net als bij de toeslagenaffaire, slechts vanuit het perspectief van de complotdenkers. De slachtoffers zijn reëel en kwetsbaar en vaak ten einde raad en getraumatiseerd. Het geweld dat hun wordt aangedaan wordt in het rapport van de Commissie Hendriks met vele voorbeelden gestaafd. En dat geweld is van een aard dat een normaal mens dat niet kan en wil geloven, en helaas is die onwil ook vaak zichtbaar en voelbaar voor de slachtoffers. We weten bijvoorbeeld dat Robert M. lid was van een pedofielen netwerk; dat er beelden zijn van een 19 dagen oude baby die seksueel wordt gepenetreerd. Wie wil dat geloven? Zoals ik in mijn vorige brief schreef, zijn er veroordelingen voor georganiseerd ritueel seksueel misbruik in landen om ons heen. Denken we dan echt dat dat in Nederland, het land waar verreweg de meeste afbeeldingen van seksueel misbruik van kinderen in de wereld wordt gehost, dit niet zou gebeuren?²

Hoewel wij dus graag met u in gesprek gaan, en nogmaals waarderen dat u daartoe bereid bent, is uw voorstel om dit eerst te doen na de uitzending van alle vier de afleveringen, problematisch. Inmiddels hebben wij kennisgenomen van de radio-uitzending "Langs de lijn" van 21 augustus jl. en van de exacte inhoud van de vierde uitzending.

¹ Laster: het bewust verspreiden van leugens of valse beschuldigingen, wetende dat deze onwaar zijn. Smaad: het openbaar maken van feiten of omstandigheden die iemands goede naam kunnen aantasten, ook wanneer deze (mogelijk) waar zijn. Het onderscheid is zeer relevant. Met name het tweede deel laat de mogelijkheid uitdrukkelijk open dat de feiten en omstandigheden waar zijn.

² <https://www.eo.nl/artikel/nederland-nog-steeds-koploper-in-hosting-kindermisbruik>

MISBRUIKT!

Beide uitzendingen schaden de slachtoffers en veroorzaken bij hen immense secundaire traumatisering. Dat kan nooit de bedoeling zijn van de EO. Wij hebben de brief die een slachtoffer van satanisch ritueel misbruik u dit weekend heeft gezonden, in kopie gekregen. Beter dan dat kunnen wij niet uitleggen wat het effect op slachtoffers zal zijn van uw documentaire. De casussen en beeldfragmenten in uw documentaire gaan over echte mensen, met echte trauma's.

Ik heb begrepen dat u niet zult afzien van het uitzenden van deze documentaire. Ik betreur dat zeer. Niettemin zou ik u met klem willen verzoeken de passage in de vierde aflevering over mw. Van Muiswinkel te schrappen. Ook verzoek ik u in de aftiteling van de gehele documentaire een nuancering aan te brengen. Wij willen daar graag een voorstel voor doen. Daarom is een gesprek na de gehele uitzending te laat. Ik hoop er met u samen uit te komen. Voor de goede orde zend ik u een aantal documenten om meer inzicht te krijgen in deze onderbelichte maar uiterst schadelijke vorm van criminaliteit.

Met vriendelijke groet,

Corinne Dettmeijer-Vermeulen
Voorzitter Raad van Toezicht Stichting Misbruikt!

Bijlage1: Documentaire 'Crits Silenciats', Spaanse documentaire m.m.v. Corinne Dettmeijer, Miranda Freriks en Sanne Terlingen
<https://www.3cat.cat/3cat/crits-silenciats/video/6248057/> of
<https://misbruikt.nl/2023/10/31/documentaire-in-spanje-over-langdurig-gewelddadig-misbruik/>

Bijlage 2: Reactie van stichting Misbruikt! op het op onderzoeksrapport 'Tussen ongeloof, ondersteuning en opsporing' van de Commissie Hendriks
https://misbruikt.nl/wp-content/uploads/2022/12/Rapport_St-Misbruikt_DEF.pdf

Bijlage 3: Reactie van Stichting Misbruikt! op het onderzoeksrapport 'Taken en uitvoering LEBZ'

<https://misbruikt.nl/wp-content/uploads/2023/10/Reactie-van-stichting-Misbruikt-op-het-onderzoeksrapport-Onderzoek-taken-en-taakuitvoering-LEBZ.pdf>